

ubetimgelig, jeg tror, at det er ret vel paa sin Plads. Jeg har ogsaa tidligere stillet mig noget tvivlende til, hvorvidt der overhovedet vilde være Udset til, at et saadant Baneanlæg kunde betale sig, og om Nytten deraf stod i rimelig Forhold til de Udgifter, der vilde være forbundne med Banens Anlæg, men efter at det fra meget sagkyndig Side er blevet mig meddelt, at man har foretaget Beregninger derover og er kommen til et ganske godt Resultat i saa Henseende, nærer jeg ingen Betymning i den Retning. Den Beregning, man plejer at lægge til Grund for Baneanlæg, er jo en Beregning over Folketallet, og gør man det her, og tager Bornholm i sin Helhed, vil man se, at der paa hver Kvadratmil paa Bornholm er et Indbyggerantal af 3,657 Mennesker. Det vil saaledes ses, at næst efter den fjerde Øgruppe staar Bornholm højt. Naar man endvidere tager i Betragtning, at der midt over Øen er en stor Hedeafstrækning, til Dels bevokset med Skov, hvor Befolkningen er meget tynd, vil det ses, at i de Egne, hvor Banen er projekteret, er Befolkningen meget tæt. Dertil kommer endvidere, at der, hvor Banen er projekteret, er Egnen meget frugtbar. Af Bornholms ca. 40,000 Mennesker er der i de Kjøbstads- og Landdistrikter, som berøres og gennemskæres af Banen, alene 21,000, saa det forekommer mig, at der virkelig er ret god Udset til, at dette Baneanlæg skal kunne betale sig, saa meget mere som Banelinien berører en stor Del af Øens mere betydelige industrielle Anlæg. Man behøver heller ikke paa Bornholm at indrette sig efter Forholdene ved de andre Baner; paa en saa isoleret liggende Ø som denne kan man indrette sig som man vil, og man vil jo kunne bygge Banen meget let og smalsporet. Dertil kommer jo, at de Egne, hvori Banen er afstukken, ere meget flade og jævne, saa hele den Udgravning, der kan blive fornøden, blot bliver ca. 11,000 Kubikfod paa hele denne Strækning, altsaa knapt halvt saa meget som i Almindelighed maa fjernes ved saadanne Anlæg; Banen kan derfor bygges for den billige Betaling af 168,000 Kr. pr. Banemil. Jeg skal nævne, at Sidebanen til Almindingen nærmest er tænkt som en Væstbane, som kun skulde bruges om Sommeren, men at den i øvrigt ogsaa vil saa sin store Betydning for Staten derved, at der vil blive stor Efterpørgsel efter Skovprodukter; og at disse igen ville opnaa en højere Pris, derom kan der næppe være Tvivl. Jeg tror imidlertid, at det ikke vil være til nogen videre Gene for Beboerne selv, at disse Skovprodukter blive dyrere, thi den dyre Pris vil

multigtvis indvindes ved den lettere Befordring. Jeg skal, da Tiden er saa langt fremrykket, ikke trætte det høje Ting med en længere Motivering af dette Lovforslag paa dette Stadium, men indskrænke mig til at udtale, at jeg tror, der er al Grund til at fremme det. Det hele Baneanlæg omfatter kun $5\frac{1}{2}$ Mil, det er undersøgt af Statsingeniører og grunder sig overalt paa Maalinger i Marken. Det er saaledes betydelig bedre funderet end de fleste andre her foreliggende Forslag. Jeg skal med disse Par Ord anbefale samme Forslag til det høje Tings Betydelse.

Lassen: Det foreliggende Lovforslag har nu faaet en saa udtømmende Omtale, at de Anskuelser, som jeg har om Sagen, egentlig ere udtalte. Jeg skal derfor, ogsaa da Tiden er saa langt fremrykket, fatte mig saa kort som muligt. Jeg skal kun tillade mig at gøre et Par ganske korte Bemærkninger, særlig foranledigede ved nogle Udtalelser fra enkelte ærede Medlemmer. Først vil jeg dog udtale min almindelige Tilslutning til det forelagte Lovforslag og min Anerkendelse af Indenrigsministerens Stilling til det. Jeg betragter det foreliggende Lovforslag som værende af overordentlig Betydning for Landet i sin store Almindelighed. Der er ingen Tvivl om, at der er mange Egne rundt omkring i Landet, som paa flere Maader ere meget uheldig stillede og ikke mindst, fordi de have de lange Afstande til Affætningspladserne, hvad enten det nu er Kjøbstaden eller Jærnbane stationen, og fordi de mangle meget i Retning af Kommunikationsmidler i Øjeblikket. Da disse Egne desuagtet have ydet deres Bidrag i samme Maal som de mere heldig stillede Egne, som allerede i en lang Række af Aar have kunnet glæde sig ved at have en let og bekvem Afgang til de gode Forbindelsesmidler, som Jærnbaner ere, forekommer det mig, at det kun er en rimelig Skyldighed fra Statens Side, at den søger at afhjælpe de tilstedeværende Mangler i saa Henseende. Jeg vil blot paapege, at disse Afstande ikke ere saa ganske korte, som man maaste tænke. Afstandeneovre i Sylland ere store, de naa op til indtil 6—7 Mil, for saa vidt jeg kender Forholdene — og maaste de længere Syd paa ere endnu større — som Befolkningen har at færdes for at naa til en Handelsplads. Jeg tror nok, at enhver, som kender lidt til Forholdene nu til Dags i Landbruget, maa indrømme, at det er for stor en Afstand, saa stor, at man ikke kan være tilfreds dermed. Jeg mener derfor, at Ultraaen efter at saa disse